

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Senter for statlig økonomistyring
Postboks 7154 St. Olavs plass

0130 OSLO

Deres ref

Vår ref
07/4217 C JNH/GFE

Dato
20.12.2007

Statsbudsjettet 2008 - Senter for statlig økonomistyring - tildelingsbrev

1. INNLEDNING

Finansdepartementet viser til St.prp. nr. 1 (2007-2008) og meddeler med dette departementets styringssignaler for Senter for statlig økonomistyring i 2008. I det følgende omtales Senter for statlig økonomistyring dels bare som senteret og dels med forkortelsen SSØ.

Budsjettproposisjonen og tildelingsbrevet er de viktigste dokumentene i den årlige styringsdialogen mellom departementet og virksomheten. I tillegg vil Finansdepartementet formidle styringssignaler i forbindelse med årsrapport- og halvårsrapportmøter, samt i de regelmessige faglige kontaktmøtene.

2. FORMÅL, UTFORDRINGER OG RISIKOVURDERINGER

2.1 Formål

SSØ er opprettet med det formål å styrke den statlige økonomistyringen og forbedre ressursutnyttelsen på området. SSØ skal bidra til effektiv ressursbruk i staten ved å tilrettelegge for god økonomistyring og levere økonomitjenester til statlige virksomheter.

For å oppnå dette må SSØ arbeide på flere områder. Senteret skal tilby økonomitjenester i samsvar med kundenes behov. Samtidig skal senteret ivareta statens overordnede, strategiske interesser når det gjelder en effektiv innretning av

økonomitjenestene og bruk av elektronisk samhandling for å effektivisere økonomifunksjonen. Disse formålene kan av og til komme i konflikt med hverandre. SSØ må søke å finne en balanse mellom å imøtekomme den enkelte kundes ønsker og å hente ut stordriftsfordeler.

Likeledes skal SSØ, på vegne av Finansdepartementet, formidle og fortolke regelverk, standarder og god praksis på økonomistyringsområdet. Prinsipielle spørsmål skal forelegges Finansdepartementet til avgjørelse. Senteret skal også tilby kompetanseutvikling, metodeutvikling, veiledning og rådgivning, i tillegg til analyse og evaluering, til statlige virksomheter på økonomistyringsområdet.

SSØ har ansvaret for statens sentrale, obligatoriske konsernsystemer. Dette gjelder bl.a. sammenstilling, rapportering og avleggelse av statsregnskapet, samt inngåelse og forvaltning av rammeavtaler med bankene og forvaltning av konsernkontoordningen i staten.

Senteret skal være serviceorientert med vekt på rask saksbehandling og gi god informasjon og veiledning til alle bruker- og kundegrupper. Finansdepartementet legger vekt på at SSØ holder en høy etisk standard i sin virksomhet.

2.2 utfordringer

Innenfor hvert av de nevnte områdene skal senteret holde et høyt faglig nivå, og kombinere dette med effektive løsninger og god bruker- og kundeservice.

I tillegg til å fullføre OPAL-programmet for innføring av SAP HR som lønns- og personalsystem for SSØs kunder vil det være en hovedutfordring for senteret i 2008 å styrke arbeidet på forvaltningsområdet.

Forvaltningsoppgaver og tjenesteleveranser innenfor lønn, personal, regnskap, budsjett og elektronisk fakturabehandling (EFB) må sikres slik at de gir

- god kvalitet
- god tilfredshet blant brukere og kunder

Når det gjelder kundevirksomheten skal SSØ i 2008 prioritere tjenestene til eksisterende kundemasse foran opptak av nye kunder.

En viktig utfordring for SSØ i 2008 blir ytterligere å styrke det faglige fellesskapet i staten innenfor god virksomhets- og økonomistyring. Dette innebærer å videreutvikle eksisterende tjenester og tiltak som gir økt bruk av SSØs metoder, kompetansetiltak og veiledning til statlige virksomheter. Som statens kompetansesenter for bruk av samfunnsøkonomiske analyser og evalueringer skal senteret gjennomføre tiltak for å øke bruken av analyser og evalueringer i styringsmessige sammenhenger.

Departementet legger vekt på at den operative driften effektiviseres for å muliggjøre tjenesteutvikling innenfor kundevirksomheten og styrking av forvaltningsoppgavene.

Eventuelle nye tjenesteområder skal avklares med departementet på forhånd, jf. Hovedinstruks til direktøren for SSØ om økonomistyringen i senteret, datert 30.11.2004.

2.3 Rammebetingelser

SSØs virksomhet skal i all hovedsak være bevilgningsfinansiert, men med en viss adgang til å belaste kundene for kostnader i tilknytning til leveransene av lønns- og regnskapstjenester. Dette gjelder i første rekke viderefakturering av tredjepartskostnader og dekning av utgifter i tilknytning til enkelte kurs- og konferansetilbud i tråd med etablert praksis. Videre kan SSØ etter avtale belaste kundene for tilretteleggings- og oppstartskostnader i forbindelse med inntak av nye kunder eller ved utvidelse av tilbudet til eksisterende kunder når dette ikke er dekket av særskilte bevilgninger.

Varige driftsutgifter knyttet til leveranser på lønns- og regnskapsområdet kan finansieres ved rammeoverføring, ved siden av viderefakturering av tredjepartskostnader. Eventuelle rammeoverføringer skal forelegges Finansdepartementet og vedkommende fagdepartement i samsvar med gjeldende frister i budsjettprosessen.

Midlertidige kostnader knyttet til tilrettelegging mv. ved opptak av nye kunder eller utvidelse av tjenestetilbudet til eksisterende kunder bør finansieres med belastningsfullmakter fra kundene så langt regelverket tillater dette. Bruk av belastningsfullmakter skal synliggjøres i SSØs regnskapsrapportering til Finansdepartementet.

I forbindelse med avviklingen av Statskonsult AS og etableringen av Direktoratet for forvaltning og IKT under Fornyings- og administrasjonsdepartementet, har Regjeringen lagt opp til at det nye forvaltningsorganet og Senter for statlig økonomistyring ikke skal bygge opp overlappende kompetanse eller ha tilbud på de samme fagområdene, jf. St. prp. nr. 69 (2006-2007). SSØ bes legges til rette for et godt samarbeid med det nye direktoratet og bidra til at arbeidsdelingen framstår tydelig utad og at parallelle tilbud ikke oppstår.

2.4 Risikovurderinger og intern kontroll

Finansdepartementet er opptatt av at SSØ gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverkets krav. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal dessuten bygge på eksplisitte risikovurderinger.

Risikovurderinger integreres i etatsstyringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- SSØ skal gjennomføre årlige risikovurderinger på overordnet nivå som oversendes departementet i etterkant av virksomhetsplanprosessen i senteret.
- Det skal gjøres en oppdatering av risikovurderingene på overordnet nivå som oversendes departementet i forbindelse med halvårsrapporten, i forkant av departementets arbeid med tildelingsbrev.
- Risikovurderinger skal relateres til etatens målstruktur.
- Vurdering av høy risiko skal inkludere omtale av risikoreduserende tiltak.
- Endring i risikovurdering (risikobildet) skal være fast tema i styringsdialogen.

Finansdepartementet viser ellers til det risikobildet som er presentert departementet i dokumenter og møter, senest i kontaktmøte 17. september 2007. Departementet slutter seg til hovedtrekkene i risikovurderingen. Departementet forutsetter at SSØ følger opp risikofaktorene og iverksetter nødvendige risikoreduserende tiltak innenfor gjeldende budsjetttrammer og fullmakter.

Intern kontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv intern kontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Departementet legger til grunn at SSØ har en effektiv intern kontroll. SSØ bes i årsrapporten for 2008 å rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i internkontrollopplegget og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. omtalen av risiko ovenfor.

SSØ bes videre rapportere i årsrapporten om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter. Hensikten med en slik rapportering er å bidra til at departementet kan forsikre seg om at virksomheten drives på en betryggende måte.

Departementet ber SSØ i tilknytning til overordnet risikovurdering av virksomheten i årsrapporten om å utarbeide en mislighetsprofil (risikokart) for å vurdere om den etablerte internkontrollen er hensiktsmessig og tilstrekkelig til å forebygge at misligheter forekommer. Mislighetsprofilen vil bygge på et sett av mislighetsmetoder. Eksempler på mulige mislighetsmetoder er risiko for korrupsjon og bestikkelser og risiko for tyveri/salg av taushetsbelagt (sensitiv) informasjon.

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Det bes om at Senter for statlig økonomistyring i årsrapporten for 2008 innarbeider en omtale av virksomhetens mål innen dette området og redegjør for det konkrete arbeidet i 2008, jf. Finansdepartementets generelle krav og forventninger til underliggende virksomheters arbeid med sikkerhet og beredskap.

3. HOVEDMÅL OG STYRINGSPARAMETERE

3.1 Generelt

Departementet legger vekt på at det vedlikeholdes en samlet og gjennomgående målstruktur for senteret. SSØs interne styringssystemer forutsettes å ta utgangspunkt i denne målstrukturen, slik at ressursbruk og prioriteringer kan skje på grunnlag av en forståelse av sammenhengen mellom elementene i verdikjeden og de mål som er fastsatt for senteret. SSØ satte i 2006 i gang et arbeid med å tydeliggjøre senterets interne kostnadsstruktur. Finansdepartementet forutsetter at SSØ i 2008 fortsetter dette arbeidet med sikte på å sette organisasjonen bedre i stand til å registrere og dokumentere kostnader og personalressurser mellom virksomhetens mål på ulike nivåer, og til å kunne vurdere produktivitet og effektivitet i SSØ.

I SSØs årsrapport skal det ved hjelp av avledede, operative indikatorer belyses i hvilken grad styringsparameterne (pkt. 3.2-3.4) oppnås.

I tillegg til utviklingen som kan dokumenteres ved indikatorer, forventer departementet at senteret i forbindelse med rapporteringen vurderer de resultater som er oppnådd, og drøfter om disse er i samsvar med fastsatte mål og analyserer årsaker til og konsekvenser av eventuelle avvik.

Departementet ber også om at SSØ vurderer risiko for at målene ikke oppnås, og fastsetter tiltak i lys av dette, jf. omtale i pkt. 2.4.

3.2 SSØ skal levere hensiktsmessige og effektive økonomitjenester og styringsinformasjon til statlige virksomheter

SSØ skal levere lønns- og regnskapstjenester av høy kvalitet og med god kundetilfredshet. Finansdepartementet legger særlig vekt på at SSØ leverer basistjenester som korrekte regnskaper og årsavslutninger, riktig lønn til rett tid og pålitelige og driftssikre systemer.

Departementet ser det som svært viktig at den løpende driften på økonomitjenesteområdet fungerer tilfredsstillende, herunder at rutineene for kontroll og avstemming følges, og at tidsfristene for rapportering til statsregnskapet overholdes.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Grad av ajourhold på kunders regnskap skal være 100 pst.
- Grad av ajourhold på lønnstjenester skal være minst 99 pst.
- Statlige virksomheters tilfredshet med leverte økonomitjenester, tilrettelegging, råd og veiledning, slik det måles i kundeundersøkelsen, skal være minst 70 pst.

- Omfang av tjenesteleveransene på andre områder enn lønn og personal holdes om lag på samme nivå som i 2007, jf. at en av senterets hovedutfordringer i 2008 er å overføre lønnskunder til ny lønns- og personalløsning (SAP/HR). Det vises til pkt. 2.2.
- På området elektronisk fakturabehandling kan SSØ utvide tjenesten til å gjelde nye kunder som ønsker dette, så langt dette kan skje på en forsvarlig måte innenfor tilgjengelige ressurser.

Departementet forutsetter at SSØ legger fram et forslag for måling av kvaliteten på regnskaps-, lønns- og øvrige økonomitjenester innen 1. september 2008.

Med hensyn til omfanget av tjenesteleveransene legger departementet til grunn at SSØ i 2008 ikke arbeider aktivt for å få flere kunder, eller for å utvikle og tilby nye tjenester utover lønn/ personal, budsjett/regnskap, elektronisk fakturabehandling og pilot for e-handel. Videreutvikling av tjenestene i form av veiledning og rådgivning på eksisterende applikasjoner er å anse som en del av tjenesteleveransene på disse områdene. SSØ kan videre akseptere nye kunder som selv tar initiativ til etablering av et kundeforhold, og kan tilby allerede etablerte tjenester til kunder som i dag ikke benytter tjenesten. Eventuelle endringer av betydning i kundeporteføljen skal tas opp med Finansdepartementet i forkant. Servicenivået innenfor den enkelte tjeneste tilpasses i 2008 SSØs kapasitet til å yte tjenesten med nødvendig kvalitet. I kundekommunikasjonen må SSØ legge vekt på å kommunisere realistiske forventninger mht. den tjenesteutvikling senteret kan tilby.

OPAL

OPAL-programmets strategi ble endret per 1. januar 2007, og innføringen av SAP HR for SSØs lønnskunder skal sluttføres i løpet av 2008. Kundene tas opp i én av de tre definerte tjenestemodellene; basis, delservice eller fullservice. Videre er det foretatt funksjonalitetsendringer i løsningen, for bedre å tilpasse den til statlige virksomheters behov. Utrulling av selvbetjeningsfunksjonalitet skal bidra til at kundene blir bedre i stand til å ta ut effektiviseringsgevinster som ligger i løsningen.

Departementet legger vekt på at SSØ jevnlig vurderer risiko og gjennomfører risikoreduserende tiltak ved behov. Departementet viser for øvrig til styringsdokumentet for OPAL-programmet som SSØ er ansvarlig for å etablere og vedlikeholde, i tillegg til departementets mandat for programmet, jf. brev av 24. oktober 2006. Det vises også til egen dialog mellom departementet og SSØ om saken.

I budsjettet på kap. 1631, post 01 og 21 for 2008 er det innarbeidet en avsetning på 66,1 mill. kroner til prosjektet mv., jf. pkt. 5.4.2. Av dette gjelder 35,8 mill. kroner prosjektkostnader og 30,3 mill. kroner drift av lønns- og personaltjenester.

Elektronisk fakturabehandling (EFB)

SSØ skal i 2008 videreføre tilbudet til sine kunder om innføring av skanning av inngående fakturaer innenfor tidligere gitte rammer. I tillegg skal det arbeides videre med å gjøre mottak av elektroniske fakturaer til en del av SSØs EFB-løsning som på sikt kan erstatte den nåværende skanningen. SSØ skal arbeide for at flest mulig kunder tar i bruk EFB-løsningen, så langt dette kan skje på en forsvarlig måte innenfor tilgjengelige ressurser. Det vises til arbeidet som utføres i den interdepartementale arbeidsgruppen ledet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) om e-faktura. Arbeidsgruppen skal avgi en rapport innen utløpet av desember 2007.

E-handel

Bruk av elektroniske forretningsprosesser og elektronisk handel kan gi effektiviseringsmuligheter for statlige virksomheter. Det vil være betydelige stordriftsfordeler ved å benytte felles, sentraliserte systemer og tjenester. SSØ skal foreta anskaffelse, utvikling, testing og gjennomføring av pilot for e-handelsløsning med integrasjon mot økonomisystemet hos én virksomhet i 2008, jf. forslag i brev av 15. november 2007. Dette innebærer også utvikling av rutiner og implementeringsmetodikk. Departementet gir en belastningsfullmakt på kap 1630, post 21 på 3,1 mill. kroner til finansiering av pilotløsningen, jf pkt. 5.3, og legger til grunn at SSØ finner dekning for 1 mill. kroner innenfor den ordinære budsjetttrammen. Departementet ber SSØ komme tilbake med en evaluering av pilotløsningen og endelig forslag til finansiering av evt. generell utrulling av løsningen til SSØs kunder senest 1. august 2008.

3.3 SSØ skal utvikle og overføre kompetanse innenfor økonomistyring og samfunnsøkonomisk analyse, tilpasset statlige virksomheters behov

SSØ skal bidra til at statlige virksomheter har god kompetanse på statlig økonomistyring og at de har systemer, rutiner og prosesser tilpasset gjeldende regelverk. SSØ skal herunder bidra til at statlige virksomheter kan gjennomføre evalueringer, samfunnsøkonomiske analyser og risikostyring som del av deres styrings- og beslutningsprosesser.

SSØ skal i 2008 videreutvikle og styrke kompetansen innenfor forvaltning og analyse. Senteret skal videreutvikle ekspertkompetanse på bestemmelser, prinsipper og standarder i Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten, samfunnsøkonomisk analyse og tilhørende rundskriv, metode- og veiledningsdokumenter.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Statlige virksomheters tilfredshet med SSØs innsikt i og kompetanse omkring statlig økonomistyring videreutvikles og holdes på et tilfredsstillende nivå.
- SSØs kompetanse og kapasitet må utvikles videre.

- Statlige virksomheters tilfredshet med utvalg og gjennomføring av kompetansetiltak holdes minst på samme nivå som i 2007.
- Statlige virksomheters tilfredshet med utvalg av, og kvalitet på, informasjon, rådgivning, skriftlig veiledning og analyser holdes minst på samme nivå som i 2007.
- Omfang av tjenesteleveransene holdes minst på samme nivå som i 2007.

I forbindelse med opprettelsen av Direktoratet for forvaltning og IKT er 2,9 mill. kroner knyttet til statlig økonomistyring som videreføres fra Statskonsult AS, overført fra det nye organet til SSØ i tråd med ansvarsdelingen, jf. punkt 2.3. Midlene skal gå til å styrke SSØs aktiviteter på området forvaltning og analyse.

3.4 SSØ skal forvalte det statlige økonomiregelverket og ivareta operative funksjoner knyttet til statsregnskapet og statlig betalingsformidling

Forvaltning av Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (samlet omtalt som økonomiregelverket) er i hovedsak delegert til SSØ. Departementet fastsetter prinsipper og standarder, og tar beslutning i prinsipielle saker. Departementet ivaretar forvaltningsansvaret for etatsstyring (Bestemmelsen kap. 1). Senteret gir råd til Finansdepartementet innenfor økonomiregelverket og konsernsystemene.

I tråd med tidligere praksis har Stortinget gitt Finansdepartementet fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposter som gjelder tidligere års regnskaper. Finansdepartementet vil delegere fullmakten for 2008 videre til SSØ.

SSØ skal ivareta operative funksjoner vedrørende føring og rapportering av statsregnskapet i tråd med etablert praksis, samt opprettholde tilgangen til statlig betalingsformidling for statlige virksomheter og forvalte rammeavtalene med bankene. Senteret skal sørge for tydelig arbeidsdeling mellom konsernsystemene og de valgfrie økonomitjenestene.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Statsregnskapet til enhver tid skal være à jour, avstemt og uten kjente feil.
- Statlige virksomheters tilfredshet med kvalitet og servicegrad på tjenester knyttet til statsregnskapet, konsernkontoordningen og forvaltningsvedtak holdes minst på samme nivå som i 2006.
- Omfanget av virksomheten holdes om lag på samme nivå som i 2007.

Årlig rapport om forvaltningen av Økonomiregelverket

Finansdepartementet ønsker å motta en samlet oversikt og gjennomgang av:

- Unntakssøknader SSØ har behandlet i foregående periode

- Henvendelser fra departementer og statlige virksomheter om fortolkning og forståelse av regelverket for økonomistyring i staten og SSØs oppfølging av disse henvendelsene

SSØ bes på denne bakgrunn å utarbeide en årlig rapport om forvaltningen av økonomiregelverket. Rapporten bes innsendt innen 31. januar 2008.

Gjennomgang av Dokument nr. 1

SSØ bes gjennomgå Dokument nr. 1 og resultatet av Riksrevisjonens revisjon av regnskapet for 2007. Departementet ber SSØ gi en skriftlig oppsummering av gjennomgangen og gi råd om ev. tiltak for å utvikle regelverket innen 15. desember 2008.

Mål- og resultatstyring

SSØ ble i 2007 bedt om å gjennomføre et forprosjekt med formål å dokumentere og vurdere hvordan de overordnede styringssignalene formidles i tildelingsbrevene og operasjonaliseres i virksomhetsstyringen, jf. tildelingsbrevet for 2007. På bakgrunn av resultatene fra forprosjektet leverte SSØ 15. november 2007 forslag til ulike innfallsvinkler til videreføring av arbeidet med mål- og resultatstyring. Departementet legger til grunn at SSØ kompletterer kartleggingen med sikte på å dekke helheten i styringsdialogen og eventuelt supplerer med noen få virksomheter etter nærmere dialog med departementet. Et viktig siktemål vil være å tilrettelegge konkrete eksempler på god praksis på ulike elementer i mål- og resultatstyring i statlige virksomheter i løpet av 2008, herunder sammenhengen mellom de ulike styringsdokumentene. Finansdepartementet vil komme tilbake til eventuelle andre oppfølgingsiltak i etterkant av en høringsprosess på forprosjektet i de fem involverte departementene.

Evalueringer

I henhold til Økonomiregelverket skal alle virksomheter sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter. SSØ har i 2007 redegjort for hvordan senteret vil utvikle metoder for evaluering i henhold til bestemmelsene i regelverket på basis av den veilederen som er utarbeidet av Finansdepartementet. Som et ledd i å fremme og dokumentere bruken av evalueringer kan det være hensiktsmessig å ha en database for gjennomførte evalueringer. SSØ bes innen 1. juni 2008 å gjennomføre et forprosjekt hvor ulike modeller for en databaseløsning vurderes både mht. ambisjonsnivå og kostnader, herunder vurdere om en slik database bør etableres. Forprosjektet bør inneholde beregninger av både utviklings- og driftskostnader, og organisering samt framdriftsplan for eventuell iverksetting av hovedprosjekt.

Program virksomhetsstyring med periodisert regnskap (periodiseringsprosjektet)

Ansvaret for å lede arbeidet med å videreføre forsøkene med bruk av periodiseringsprinsippet i regnskapsføring og økonomistyring i statlige virksomheter, ble overført til SSØ i 2006, jf. mandat i brev av 24. oktober 2006. I 2007 ble videreføringen av periodiseringsprosjektet organisert som et internt program hos SSØ under fellesbetegnelsen program virksomhetsstyring med periodisert regnskap. De to hovedprosjektene under programmet er periodiseringsprosjektet og styringsprosjektet.

Arbeidet i periodiseringsprosjektet vil være en videreføring av arbeidet med å tilrettelegge og prøve ut statlige regnskapsstandarder, utvikle mal for periodisert internbudsjett og å etablere et tilbud til virksomheter som fører periodisert internregnskap, men som ikke er piloter. Arbeidet i styringsprosjektet innebærer å videreføre arbeidet med å prøve ut bruk av periodiserte regnskaper i virksomhetsstyringen og å bistå Finansdepartementet med å utvikle metoder for bruk av periodisert regnskapsinformasjon i etatsstyringen. Samlet skal de to prosjektene arbeide for å etablere et godt grunnlag for den evaluering som skal foretas i 2009.

SSØ skal i 2008 arbeide videre med periodiseringsprosjektet og styringsprosjektet i henhold til plan for arbeidet beskrevet i brev fra SSØ av 31. januar 2007, og i senere revidert programplan (versjon 1.1) av juni 2007.

Utredning om standard kontoplan for statlige virksomheter

Finansdepartementet har i tildelingsbrevet for 2007 bedt SSØ foreta en kartlegging av omfang, innretning og bruk av elementer av periodisering i virksomhetsregnskapene til statlige virksomheter, herunder kontoplaner i bruk i virksomhetene. Kartleggingen skal være et innspill til en utredning av mulige konsekvenser av en standard kontoplan for statlige virksomheter.

SSØ har i 2007 oversendt en plan for arbeidet med å kartlegge kontoplaner og føringsprinsipper i staten, jf. brev av 30. mars 2007. Det legges til grunn at kartleggingen innrettes på en slik måte at dataene også kan benyttes i den bredere vurderingen av videre bruk av periodiseringsprinsippet i statlige virksomheter som skal foretas etter evalueringen i 2009. Finansdepartementet ber SSØ oversende rapport fra kartleggingen i løpet av mars 2008.

I forlengelsen av rapporteringen fra kartleggingen ber departementet SSØ utarbeide et forslag til plan for en utredning av fordeler og ulemper ved eventuelt å legge periodiseringsprosjektets kontoplan til grunn for virksomhetsregnskapene i samtlige statlige virksomheter. Forslaget bes innsendt innen 30. juni 2008.

Krav til statlige økonomisystem og internregnskap

I forbindelse med økonomiregelverket fastsatt i 1996, ble det i mai 1997 utarbeidet en Kravspesifikasjon for statlige økonomisystem. Kravspesifikasjonen var tilpasset kravene i regelverket og ble benyttet i forbindelse med inngåelse av rammeavtaler på statlige

økonomisystem og av virksomheter som valgte å ikke benytte rammeavtalene, men anskaffe økonomisystem selv.

Oppgradering av økonomisystemene for statlige virksomheter, herunder statlige regnskapssentraler, var stort sett gjennomført før 2000. Dette innebærer at statlige virksomheter i dag benytter moderne økonomisystemer som i stor grad også benyttes utenfor staten.

På bakgrunn av revidert regelverk fastsatt i 2003 og videreutviklingen innenfor statens konsernsystemer vil Finansdepartementet be SSØ vurdere behovet for å oppgradere Kravspesifikasjonen for statlige økonomisystemer og hvordan en slik oppgradering i tilfelle kan innrettes. Etter Finansdepartementets syn bør en vurdering ta hensyn til og legge til grunn at statlige virksomheter i dag benytter systemer som tilfredsstillende bokføringslovens bestemmelser, og at et viktig formål må være å få fram de spesielle kravene som staten har til sine økonomisystemer. Finansdepartementet vil i den forbindelse be SSØ vurdere om en i større grad bør stille standardiserte krav til oppsett av virksomhetsregnskapet og vise sammenhengen med pliktig rapportering etter kontantprinsippet i økonomisystemet. Finansdepartementet vil anta at dette bør ses sammen med utredningen om standard kontoplan for statlige virksomheter.

Finansdepartementet vil be om at vurdering av behovet for en oppgradering og et eventuelt forslag til innretning og plan for gjennomføring av oppgradering foreligger 30. mai 2008.

Databaseplattform mv.

Departementet viser til de prosesser som er startet opp og delvis gjennomført knyttet til teknisk plattform for statsregnskapet og videreutvikling av nytt mottakssystem, jf belastningsfullmakt. Departementet legger til grunn at det legges opp til en dialog rundt prosess og funksjonalitet for videreutviklingen av nytt mottakssystem.

Samarbeidsområder

Finansdepartementet har et overordnet systemansvar for statlig økonomistyring. Dette innebærer at departementet jevnlig vurderer behovet for å analysere og videreutvikle tiltak for bl.a. bruk av ulike tilknytningsformer for statlige virksomheter, organisering av økonomiforvaltningen i staten og departementenes styring av statlige virksomheter (etatsstyring). Det kan være aktuelt å be SSØ delta i arbeidet på disse områdene etter nærmere avtale.

Finansdepartementet gjennomfører ulike tiltak med utgangspunkt i forvaltningsansvaret for etatsstyring, herunder et departementsnettverk og en hjemmeside for etatsstyring. Departementet ber SSØ bistå departementet i arbeidet med å ivareta forvaltningsansvaret for etatsstyring med tilrettelegging av kurs for departementene, utredning, analyse og rådgivning etter avtale med departementet. Finansdepartementet og SSØ møtes i et samarbeidsforum for avklaring av faglige problemstillinger, aktivitetsplan og prioritering av henvendelser. Det vises for øvrig til

møte mellom SSØ og departementet 12. desember i år og til vedlagte retningslinjer for samarbeidet.

3.5 SSØ skal bidra til utnyttelse av synergier og stordriftsfordeler med utgangspunkt i statens samlede behov for effektiv ressursbruk

Finansdepartementet er systemansvarlig for statlig økonomiforvaltning. De fleste av de praktiske oppgavene forbundet med dette ansvaret er delegert til SSØ.

Hensynet til statens fellesinteresser vil som nevnt i pkt. 2.1 i noen situasjoner måtte gå foran hensynet til den enkelte kundes behov og ønsker. Et eksempel på en slik avveining vil være statens behov for å realisere stordriftsfordeler basert på standarder, framfor å gjennomføre individuelle tilpasninger for enkeltkunder.

Den enkelte virksomhet i staten har ansvaret for egen økonomiforvaltning. Dette innebærer at virksomhetene selv står fritt til å velge om de vil bruke SSØs kunderettede tjenester, og i hvilket omfang de eventuelt vil gjøre bruk av tjenestene, innenfor rammene av SSØs tilbud og ressurser. SSØs muligheter til å realisere stordriftsfordeler vil derfor helt ut avhenge av hvorvidt kundene opplever tjenestene som attraktive og formålstjenlige. Denne balansen innebærer derfor en særlig utfordring for en frivillig fellesløsning som den SSØ representerer.

Kostnadseffektiv drift og saksbehandling er uansett en forutsetning både for å levere attraktive kundetjenester og for å forvalte fellesoppgaver på beste måte. Departementet legger derfor vekt på at SSØ dokumenterer sammenhengen mellom ressursbruk og oppgaveløsning i egen virksomhet, jf. punkt 3.1.

For å sikre effektivitet i tjenestetilbudet er det viktig å kunne sammenlikne resultatene med erfaringer fra andre tjenesteytende virksomheter. Departementet ber SSØ videreføre en sammenliknende studie av erfaringer fra relevante leverandører av interntjenester og rapportere om resultatet av studien når den foreligger i 2008.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 1 omtales først årlige budsjettfullmakter, jf. pkt A. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som SSØ må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt B. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert SSØ i egne brev, jf. pkt C.

4.2 Rapportering og resultatoppfølging

SSØ bes om å utarbeide en *årsrapport* for senterets virksomhet i 2008. Rapporten skal sendes departementet innen 20. februar 2009.

SSØ skal i rapporten gi sin vurdering av oppnådde resultater i forhold til hovedmål og styringsparametre, samt administrative og andre forhold som er omtalt i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten kan gjerne inneholde informasjon om SSØs interne mål eller indikatorer fra virksomhetens interne styringssystemer som ikke er omtalt i tildelingsbrevet, dersom dette kan bidra til å belyse resultatene.

Årsrapporten skal i tillegg som et minimum omfatte følgende punkter:

- Virksomhetens årsregnskap, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3, hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og eventuelle avvik kommenteres, herunder også føringer på fremmede kapitler av SSØs belastningsfullmakter. Rapporten skal gjøre rede for sammenhengen mellom interne regnskapstall og de beløp som er bokført i statsregnskapet. I tilknytning til denne omtalen bes virksomheten gi en beskrivelse av og analysere lønnsutgiftene, herunder
  - virkningene i 2008 av lønnsglidninger
  - hvilken effekt bemanningsendringer i 2008 har hatt på lønnsutgiftene
- En oversikt over brutto utgifter og inntekter brutt ned på de enkelte hovedoppgavene (konsernsystemer, regelverksforvaltning og analyse samt økonomitjenester) og stab.
- En omtale av brukerundersøkelser som er gjennomført, eller som er planlagt for etterfølgende år.
- En redegjørelse for status på personalområdet. Se også pkt. 4.3 nedenfor.
- Status for arbeidet med miljøledelse, og med sikkerhet og krisehåndtering i SSØ.
- Kopi av SSØs saldorapport til statsregnskapet.
- En oversikt over SSØs mellomværende med statskassen per 31.12.2008, og endring fra 31.12.2007, spesifisert på underkonti. Vesentlige endringer bes kommentert.

Basert på resultatrapporteringen og oversikten over ressursforbruk på ulike mål- og aktivitetsområder, skal det i årsrapporten gjøres analyser og vurderinger av produktivitet og produktivitetsutvikling.

SSØ skal videre utarbeide en *halvårsrapport* per 30. juni 2008 som oversendes departementet innen 22. august 2008. Halvårsrapporten skal fokusere på ev. avvik fra målsettingene og på regnskapsrapportering per 30. juni 2008. Det skal også gis en oversikt over bemanningsutviklingen og en oppdatert, overordnet risikovurdering i forhold til styringsparametrene i tildelingsbrevets pkt. 3. Rapporten skal ha en egen omtale hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og eventuelle avvik kommenteres. Det skal lages en prognose for forbruk og inntekter i andre halvår. Det bes i tillegg om en oversikt over brutto utgifter og inntekter brutt ned på de enkelte

hovedoppgavene (konsernsystemer, regelverksforvaltning og analyse samt økonomitjenester) og stab.

SSØ skal også utarbeide en *statusrapport* med vurdering av senterets budsjettmessige situasjon per 31. mars 2008 og per 30. september 2008. Disse skal foreligge i departementet senest 21. april 2008 og 20. oktober 2008. Rapporten skal omfatte både utgifter og inntekter på de kapitler hvor beløp er stilt til rådighet for SSØ i tildelingsbrev og ved belastningsfullmakter på fremmede kapitler. Finansdepartementet forutsetter at SSØ gjør rede for om det foreligger behov for å endre vedtatt bevilgning for å sikre at kravet om realistisk budsjettering kan overholdes.

Når det gjelder rapportering fra OPAL-programmet og program for virksomhetsstyring med periodisert regnskap vises det til egen dialog med departementet.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte styringskalender. Dersom det skulle oppstå en alvorlig, uforutsett situasjon i løpet av 2008, må senteret straks ta kontakt med Finansdepartementet, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter.

4.3 Bemanning og personalforvaltning

Rapportering

SSØ har de senere år gitt departementet en særskilt rapport om etatens personalforvaltning mv. Rapporten har vært fulgt opp med et eget rapportmøte. Finansdepartementet ønsker ikke å fortsette praksisen med en egen rapport på personalområdet, men vil fortsatt ha et eget rapportmøte hvor personalområdet gjennomgås. De sentrale områdene skal derfor omtales i den ordinære årsrapporten, mens utdypninger og mer omfattende faktarapportering gis i særskilt vedlegg til årsrapporten. Departementet vil i et eget brev redegjøre nærmere for dette.

Bemanning og personalområdet i etaten

Den viktigste innsatsfaktoren for SSØ er de ansatte. Bemanning og personalforvaltningen, slik som medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning, må knyttes til de ulike hovedmål og styringsparametere for virksomheten. Etaten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i SSØ bør ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter. Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal forelegges departementet.

I årsrapporten ber vi etaten gi en generell vurdering og analyse av personalmessige forhold knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametere samt administrative oppgaver:

- Medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning og virksomhetens arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling.

- Virksomhetens bemanningsmessige kapasitet til oppgaveløsning.
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Likestilling

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sitt fagområde og skal redegjøre for sitt arbeid med likestilling i de årlige budsjettproposisjoner. Vi ber om at SSØ i årsrapporten gir en redegjørelse iht. kravet i likestillingsloven § 1 bokstav a. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i etatens bidrag til budsjettproposisjonen.

Tiltak for å øke kvinneandelen i lederstillinger

Kvinner er underrepresentert i lederstillinger i staten. Vi ber om at SSØ i årsrapporten for 2008 redegjør for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

Partene i arbeidslivet undertegnet 14. desember 2005 en intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv 2006-2009. Avtalen er en forlengelse av avtalen fra oktober 2001, og har som mål:

- Reduksjon av sykefraværet i virksomhetene
- Tilsette og beholde personer med redusert funksjonsevne
- Livsfaseorientert personalpolitikk med sikte på å heve den gjennomsnittlige avgangsalderen

Departementet legger til grunn at arbeidet med å redusere sykefraværet opprettholdes. Vi ber om at SSØ setter konkrete mål for sykefraværet og redegjør for hvilke konkrete tiltak som er iverksatt for å nå disse tallfestede mål.

Mangfold

Finansdepartementet forutsetter at SSØ har tiltak for å fremme mangfold i forbindelse med rekruttering, personalforvaltning og i publikumsrettede tjenester.

Universell utforming - økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne

SSØ har ansvar for å ivareta hensynet til tilgjengelighet og universell utforming av bygninger, anlegg og uteområder, tjenesteproduksjon og service og bruk av elektronisk informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Etikk

Finansdepartementet vektlegger betydningen av at etaten opprettholder en høy etisk standard. Departementet forutsetter at etiske retningslinjer for etaten er utarbeidet og at man arbeider med å implementere disse i alle ledd i SSØ.

5. TILDELINGER

5.1 Budsjettvedtak

Statsbudsjettet for 2008 på Finansdepartementets område ble vedtatt av Stortinget 14. desember 2007, jf. Budsjett-innst. S.nr. 6 (2007-2008). For Senter for statlig økonomistyring er det fattet budsjettvedtak for kap. 1631 og kap. 4631.

For kap. 1631 er følgende utgiftsramme vedtatt:

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	268 400
21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	37 300
Sum kap. 1631		305 700

Det vises til omtale av kap. 1631 i St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Følgende inntektsramme er vedtatt for kap. 4631:

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Økonomitjenester	43 000
02	Andre inntekter	0
Sum kap. 4631		43 000

Det vises til omtale av kap. 4631 i St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Det vises for øvrig til omtale av statlig økonomistyring mv. i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Statsbudsjettet (Gul bok).

5.2 Merinntektsfullmakt

For 2008 gis SSØ fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1631, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4631, postene 01 og 02, jf. romertallsvedtak nr. II i Budsjett-innst. S. nr. 6 (2007-2008), rammeområde 22 (Finansadministrasjon mv.), samt St.prp. nr. 1 (2007-2008).

5.3 Belastningsfullmakt

Finansdepartementet stiller følgende beløp til rådighet for SSØ ved belastningsfullmakt på kap. 1630 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring, post 21 Spesielle

driftsutgifter. SSØ bes rapportere kvartalsvis om anvendelsen av belastningsfullmakten på de tiltakene som er listet nedenfor.

(i 1 000 kr)	
<u>Tiltak/formål</u>	<u>Beløp</u>
Styrking av forvaltningsområdet i 2008	2 000
Periodiseringsprosjektet i 2008	4 000
Nytt mottakssystem til statsregnskapet	600
Etablering av pilot for e-handelsløsning	3 100
Sum	9700

5.4 Budsjettmessige forutsetninger

5.4.1 Generelle forutsetninger

Finansdepartementet understreker SSØs ansvar for å planlegge virksomheten i 2008 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2).

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I forbindelse med eventuelle større regelverkendringer og liknende som medfører behov for økt/reduert bevilgning, bes senteret sette av tilstrekkelig tid og ressurser til å foreta beregninger av økonomiske og administrative konsekvenser, og meddele departementet disse til riktig tid i forhold til budsjettprosessen.

5.4.2 Øremerkede bevilgninger

For 2008 er det under kap. 1631, post 01 og 21 avsatt midler til følgende tiltak, hvor beløpene er å betrakte som øremerket, og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

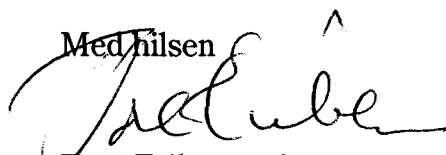
(i 1 000 kr)

Tiltak	Beløp
Utrulling av ny lønns- og personalløsning	
- Prosjektkostnader (post 21)	37 300
- Driftskostnader	30 300
Overførte midler ifm. etableringen av Direktoratet for forvaltning og IKT	2 900
Sum	70 500

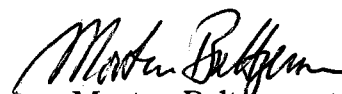
5.5 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 vil Finansdepartementet med dette meddele at SSØ i 2008 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets budsjettvedtak av 14. desember 2007.

Med hilsen

Tore Eriksen e.f.
finansråd

Morten Baltzersen
ekspedisjonssjef

Vedlegg:

- Fullmakter 2008
- Styringskalender for 2008
- Retningslinjer for faglig samarbeid mellom Finansdepartementet og Senter for statlig økonomistyring vedr fagområdet etatsstyring

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Fullmakter 2008

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. av 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 som ble oversendt ved brev av 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra Finansdepartementet kan finnes på departementets hjemmeside.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A nedenfor. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomhetene må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til SSØ ved egne brev, jf. pkt. C.

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 5.2 og St.prp. nr. 1 (2007-2008).
- Behandling av uopklarte differanser og feil hos regnskapsførere og/eller i statsregnskapet, jf. Finansdepartementets brev av 21. desember 2004 og St.prp. nr. 1 (2007-2008).
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (eksklusive husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005, siste avsnitt.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som senteret må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 26. januar 2004.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.

Vedlegg 2

Styringskalender 2008

Senter for statlig økonomistyring

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	<ul style="list-style-type: none"> - Rapport om overordnet risikovurdering - Rapport om forvaltning av økonomiregelverket	Ultimo januar 2008 31. januar 2008
Februar	<ul style="list-style-type: none"> - Forklaringer til statsregnskapet - Søknad om overføring av ev. ubrukt bevilgning fra 2007 til FIN - Årsrapport 2007 til FIN - Faglig kontaktmøte - Møte. Gjennomgang av personalrapport 2007	Primo februar 2008 ¹ Ultimo februar 2008 20.02.2008 Primo februar Uke 7
Mars	<ul style="list-style-type: none"> - Møte. Gjennomgang av årsrapporten 2007 - Medarbeidersamtale mellom finansråden og dir. for SSØ - Innspill til budsjettendringer ifbm Revidert nasjonalbudsjett 2008	Uke 13-18 Uke 13-18 Medio mars
April	<ul style="list-style-type: none"> - Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2009 for SSØ fra FIN etter rammekonferansen - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 31.03.2008 til FIN - FINs referat fra årsrapportmøtet for 2007	Uke 17 21.04.2008 Ultimo april
Mai	<ul style="list-style-type: none"> - Forslag til omtale i St.prp. nr. 1 (2008-2009) til FIN (budsjett- og rapportdel) - Faglig kontaktmøte	30.05.2008 Ultimo mai
August	<ul style="list-style-type: none"> - SSØs halvårsrapport per 30.06. 2008, inklusive oppdatering av risikobildet	22.08.2008
September	<ul style="list-style-type: none"> - Møte vedr. halvårsrapport 2008	Uke 39-40
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> - Regjeringen fremmer St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Stortinget - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 30.09.2008 til FIN - Innspill til budsjettendringer ifbm nysaldering for 2008-budsjettet	Primo oktober 20.10.2008 Medio oktober
November	<ul style="list-style-type: none"> - Foreløpig tildelingsbrev 2009 for SSØ fra FIN - Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet 2010 fra FIN (Budsjettskrivet for 2010) - Forslag til budsjett 2010 til FIN, herunder innspill til konsekvensjustert budsjett og eventuelt satsingsforslag - Faglig kontaktmøte	Primo november Primo november Ultimo november Primo november
Desember	<ul style="list-style-type: none"> - Tildelingsbrev 2009 for SSØ fra FIN	Medio desember

¹ Retningslinjer og endelige frister vedr. statsregnskapet mv. vil bli gitt i eget brev fra FIN.

Vedlegg 3

Retningslinjer for faglig samarbeid mellom Finansdepartementet og Senter for statlig økonomistyring vedr fagområdet etatsstyring

1. Fagområdet etatsstyring er forankret i Finansdepartementet. SSØ bidrar med tilrettelegging av kurs, utredning/analyse og rådgivning etter avtale med Finansdepartementet.
2. Finansdepartementet og SSØ etablerer et samarbeidsforum for avklaring av faglige problemstillinger, aktivitetsplan og prioritering av henvendelser, med kvartalsvise møter og ellers ved behov.
3. Finansdepartementet leder nettverk for etatsstyring og ressursgruppa for etatsstyring, begge med deltakelse fra departementene. SSØ deltar på møtene.
4. De fleste henvendelser fra departementene bør primært henvises til kursopplegget for etatsstyring (under planlegging i 2008, et innføringskurs og et videregående kurs).
5. Dersom det er mer omfattende prosesser som etterspørres, bør det stilles krav om forankring og skriftlige henvendelser fra andre departementer til Finansdepartementet. Departementet og SSØ kan bistå i en innledende fase mht å konkretisere en bestilling av bistand.
6. Når avklaring om henvendelsen er foretatt i Finansdepartementet, tas det kontakt med SSØ for å avklare arbeidsdeling. Dersom henvendelsen først går til SSØ vil de formidle at slike henvendelser i første omgang må rettes til Finansdepartementet.
7. Finansdepartementet bør stille som krav overfor departementene at det i mer omfattende prosesser etableres en referansegruppe med rådgivende status hvor departementet deltar. SSØ bør delta i ulike arbeidsgrupper og i den grad de har kapasitet bør de yte mer konkret utredningsbistand/faglige bidrag/foredrag med mer.
8. Departementene oppfordres til å legge dokumentasjonen fra slike prosesser ut på Finansdepartementets hjemmeside for etatsstyring (samling av relevante eksempler for departementsfellesskapet).